

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора з наукової роботи
Національного університету
охорони здоров'я України
імені П. Л. Шупика, професор

Дмитро ЛЕДІН

9 06 2026 року

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації Щиріна О.Л.

**«МАЛОІНВАЗИВНЕ ХІРУРГІЧНЕ ЛІКУВАННЯ СКВАМОЗНОЇ
МЕТАПЛАЗІЇ СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ СЕЧОВОГО МІХУРА»**

що подається на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі
знань 222 «Медицина», за спеціальністю 14.01.06 - Урологія

Призначені наказом Національного університету охорони здоров'я України
імені П. Л. Шупика від «16» червня 2026 № 2408 голова та рецензенти, а сам

Голова – **Кушніренко Стелла Вікторівна**, д.мед.н. професор, завідувачку
кафедри нефрології та нирковозамісної терапії НУОЗ України імені П.Л.
Шупика.

Рецензенти: - Сагалевиц Андрій Ігорович, професор кафедри урології
НУОЗ України імені П.Л. Шупика, д.мед.н.; Джуран Богдан Васильович,
доцент кафедри урології НУОЗ України імені П.Л. Шупика, к.мед.н.

розглянувши дисертацію Щиріна Олексія Леонідовича на тему:
**«МАЛОІНВАЗИВНЕ ХІРУРГІЧНЕ ЛІКУВАННЯ СКВАМОЗНОЇ
МЕТАПЛАЗІЇ СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ СЕЧОВОГО МІХУРА»** (тему
дисертації затверджено рішенням Вченої ради Національного університету
охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика 08.12.2022р., (протокол №10),
наукові публікації, в яких висвітлено основні наукові результати, а також за
результатами фахового семінару профільної кафедри урології Національного
університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика від «18» червня
2026 (протокол № 8), ухвалили:

1. Актуальність теми дисертації

Актуальність теми полягає в тому, що сквамозна метаплазія слизової оболонки сечового міхура – це захворювання, при якому перехідноклітинний епітелій заміщується багат шаровим плоским зроговілим епітелієм на тлі дисгормональних порушень, хронічного запалення сечового міхура та статевих органів. Оскільки етіологія захворювання остаточно не з'ясована, на сьогодні не існує специфічної медикаментозної терапії даного захворювання. Антибактеріальні препарати, які найчастіше використовуються у клінічній практиці, можуть забезпечувати тимчасову симптоматичну ремісію, однак їх ефективність зазвичай не є довготривалою. Ефективність ТУР та подібних ендоскопічних методів у зменшенні симптомів нижніх сечових шляхів також була підтверджена іншими дослідниками. Клінічні спостереження показали, що після відшарування бляшок підлеглі тканини легко кровоточать. Таким чином, видалення патологічно змінених тканин із подальшою регенерацією уротелію може сприяти відновленню нормальної структури слизової оболонки сечового міхура. Покращення безпосередніх і віддалених результатів лікування, а також зниження частоти ускладнень при малоінвазивному хірургічному лікуванні жінок зі сквамозною метаплазією слизової оболонки сечового міхура обумовило мету і завдання даного дослідження.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційна робота виконана відповідно до плану ініціативно-пошукової науково-дослідної роботи кафедри урології Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика за темою «Малоінвазивне хірургічне лікування сквамозної метаплазії слизової оболонки сечового міхура» (номер державної реєстрації 0126U002388).

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів

Дисертаційна робота є самостійною науковою працею здобувача. Дисертантом самостійно проведено аналіз вітчизняної та зарубіжної наукової літератури, а також патентно-інформаційний пошук відповідно до теми

дослідження. Автором за особистої участі проведено клінічні спостереження, лабораторно-інструментальні обстеження пацієнток зі сквамозною метаплазією слизової оболонки сечового міхура, здійснено аналіз та інтерпретацію клініко-лабораторних даних, узагальнення та аналіз отриманих результатів, а також комплексну оцінку ефективності застосованих методів лікування.

На базі кафедри урології Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика та КНП «Міська клінічна лікарня № 4» м. Києва, дисертант провів клінічне обстеження пацієнток, брав активну участь у їх лікуванні, а також у виконанні ендоскопічних втручань, зокрема трансуретральної біполярної коагуляції та резекції зон сквамозної метаплазії слизової оболонки сечового міхура. Автором самостійно написано всі розділи дисертації.

4. Ступінь достовірності результатів проведених досліджень, висновків та рекомендацій, що викладені у дисертації.

Дослідження проводилось з дотриманням основних біоетичних положень Конвенції Ради Європи про права людини та біомедицину, Гельсінської декларації Всесвітньої медичної асоціації про етичні принципи проведення наукових медичних досліджень за участі людини, Настанови з клінічних досліджень та наказів МОЗ України. Наукові положення, висновки та рекомендації, які викладені в роботі, отримані на достатньому фактичному матеріалі. Достовірність даних підтверджена, окрім достатнього обсягу спостережень, використанням надійних статистичних методів обробки та аналізу даних.

5 Наукова новизна одержаних результатів дослідження

У дисертаційній роботі проаналізовано особливості клінічного перебігу сквамозної метаплазії (СМ) слизової оболонки сечового міхура та проявів розладів сечовипускання залежно від стадії захворювання, фази активності запального процесу, стану нервової та ендокринної систем, віку пацієнток та

інших чинників.

Уточнено вплив рецидивуючих захворювань нижніх сечових шляхів, зумовлених як інфекціями, що передаються статевим шляхом, так і неспецифічною бактеріальною флорою, на патогенез сквамозної метаплазії сечового міхура.

Визначено роль комплексного уродинамічного дослідження як методу, що дозволяє об'єктивізувати ступінь і характер порушень сечовипускання, своєчасно призначати додаткове лікування та здійснювати контроль ефективності проведеної терапії.

Проведено порівняльний аналіз результатів консервативного та хірургічного лікування сквамозної метаплазії слизової оболонки сечового міхура. Доведено переваги біполярної трансуретральної резекції/коагуляції у суттєвому покращенні показників сечовипускання, збільшенні ефективного об'єму сечового міхура та покращенні якості життя пацієнток.

Доведено, що поєднання трансуретральної резекції/коагуляції зон сквамозної метаплазії сечового міхура з традиційною консервативною терапією сприяє скороченню термінів лікування та зменшенню частоти рецидивів захворювання.

6. Практичне значення одержаних результатів дослідження

Практична значущість дослідження полягає у впровадженні в клінічну практику комплексного підходу до оцінки клінічного перебігу сквамозної метаплазії сечового міхура. Доведено, що наявність больового синдрому та дизуричних проявів за відсутності ефекту від консервативної терапії є показанням до проведення цистоскопії з рандомною біопсією слизової оболонки сечового міхура.

Розроблено та впроваджено в лікувально-діагностичний процес методику трансуретральної резекції/коагуляції як ефективний метод лікування СМ сечового міхура II–III стадії, що дозволяє покращити результати лікування, скоротити його тривалість та знизити частоту рецидивів захворювання.

Результати дослідження впроваджено у практичну діяльність урологічних відділень Комунального некомерційного підприємства «Київська міська клінічна лікарня № 6» (м. Київ); Комунального некомерційного підприємства «Київська міська клінічна лікарня № 3» (м. Київ).

7. Обізнаність здобувача з результатами наукових досліджень інших вчених за обраною тематикою. Здобувачем у процесі написання дисертації опрацьовано 133 джерела актуальних літературних праць інших вчених, із них: 4 кирилицею і 129 латиницею. За обраною тематикою здобувач має високу обізнаність з результатами наукових досліджень вітчизняних і зарубіжних вчених.

8. Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих наукових працях.

За матеріалами дисертації опубліковано 4 наукові праці, з них: 1 – стаття в науковому виданні, що входить до міжнародної наукометричної бази Scopus, 2 статті у фаховому науковому виданні, рекомендованому МОН України та 1 теза-доповідь в матеріалах науково-практичних конференцій.

Праці, у яких опубліковані основні результати дисертації:

1. Бойко АІ, Щирін ОЛ. Комплексне уродинамічне обстеження пацієнток зі сквамозною метаплазією слизової оболонки сечового міхура. Здоров'я чоловіка. 2025;(3):79-84. doi: [10.30841/2786-7323.3.2025.344495](https://doi.org/10.30841/2786-7323.3.2025.344495)
2. Бойко АІ, Щирін ОЛ. Ефективність біполярної трансуретральної резекції/коагуляції при лікуванні сквамозної метаплазії слизової оболонки сечового міхура. Вісник морської медицини 2024;(3):52-9. doi: [10.5281/zenodo.13889140](https://doi.org/10.5281/zenodo.13889140)
3. Щирін ОЛ, Бойко АІ. Клініко-лабораторна діагностика сквамозної метаплазії слизової оболонки сечового міхура. Актуальні проблеми транспортної медицини 2024;3(77):98-104. doi: [10.5281/zenodo.13820894](https://doi.org/10.5281/zenodo.13820894).

Праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

4. Щирін ОЛ. Ефективність біполярної трансуретральної резекції/коагуляції при лікуванні сквамозної метаплазії слизової оболонки сечового міхура. В: Збірник тез Всеукраїнської науково-практичної конференції "Сучасні питання акушерства та гінекології" до 220-річчя кафедри акушерства та гінекології № 2 Харківського національного медичного університету. 2025 Квіт 04; Харків. Харків: ХНМУ; 2025, с. 68-70.

9. Впровадження наукових досліджень у практику.

На основі отриманих наукових даних автором було визначено, що наявність стійкої дизурії, хронічного тазового болю та рецидивуючих розладів сечовипускання є показанням до проведення цистоскопії з виконанням біопсії зон сквамозної метаплазії слизової оболонки сечового міхура.

Дисертантом було доведено, що трансуретральну резекцію/коагуляцію зон сквамозної метаплазії сечового міхура доцільно проводити пацієнткам із гістологічно підтвердженими змінами слизової оболонки сечового міхура як без ознак кератинізації, так і за наявності кератинізації.

Застосування трансуретральної резекції/коагуляції зон сквамозної метаплазії слизової оболонки сечового міхура у поєднанні з традиційною консервативною терапією сприяє більш швидкому купіруванню симптомів хронічного циститу, поліпшенню показників сечовипускання та зменшенню частоти рецидивів захворювання.

Комплексне контрольне обстеження хворих зі сквамозною метаплазією сечового міхура після оперативного лікування доцільно проводити через 3, 6 та 12 місяців, а в подальшому – 1 раз на рік.

10. Апробація результатів дослідження.

Основні положення та результати роботи були представлені та обговорені на наукових форумах, пленумах і науково-практичних конференціях: (1) Конгрес асоціації урологів України «Лікування пацієток із сквамозною метаплазією слизової оболонки сечового міхура» (м. Київ, 15-17 червня 2023

р.); (2) Конгрес Всесвітній день нирки «Комплексне уродинамічне обстеження пацієнток зі сквамозною метаплазією слизової оболонки сечового міхура» (м. Київ, 24-25 квітня 2024 р.); (3) Конгрес асоціації урологів України «Малоінвазивне хірургічне лікування пацієнток зі сквамозною метаплазією слизової оболонки сечового міхура» (м. Київ, 12-14 червня 2025 р.); (4) Всеукраїнська науково-практична конференція "Сучасні питання акушерства та гінекології" до 220-річчя кафедри акушерства та гінекології № 2 (м. Харків, 04 квітня 2025; Харків).

11 Характеристика здобувача, його шлях у науці, ступінь наукової зрілості

Проведені дослідження й опубліковані наукові праці характеризують Щиріна О.Л. як кваліфікованого фахівця і дослідника. Здобувач має глибокі фахові знання, педагогічний хист, здібний до наукових досліджень, вміє глибинно аналізувати, аналітично мислити та формувати висновки. Методично проводив наукові дослідження за темою дисертації, брав активну участь у проведенні науково - практичних конференцій. За період навчання у закладах вищої освіти та роботи у лікувальних установах зарекомендував себе як сумлінний здобувач та науковець, висококваліфікований та відповідальний лікар-уролог. Щирін О.Л. за період роботи в практичній медицині проявив себе як висококваліфікований лікар-уролог, яка володіє класичними і новітніми методиками надання медичної допомоги в урології. Щирін О.Л. є сформованим, кваліфікованим науковцем з глибоким теоретичним та практичним рівнем підготовки, високою ерудицією та досвідом, що дозволяє вважати його фахівцем із спеціальності 14.01.06 - Урологія.

Висновок

Враховуючи актуальність теми дослідження, наукову новизну і практичне значення одержаних результатів, впровадження їх у практику, достатню повноту викладення матеріалів дисертації в опублікованих наукових працях,

відповідність роботи вимогам пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановами Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 та Наказу МОН України від 19.08.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», рекомендувати дисертацію Щірина Олексія Леонідовича на тему: «Малоінвазивне хірургічне лікування сквамозної метаплазії слизової оболонки сечового міхура» до розгляду у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття наукового ступеня доктора філософії із спеціальності 14.01.06 - Урологія.

Головуючий на засіданні

д.мед.н., професор, завідувач кафедри нефрології та нирковозамісної терапії НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

Стелла КУШНІРЕНКО

Рецензенти:

д.мед.н. професор, професор кафедри урології НУОЗ України імені П. Л. Шупика

Андрій САГАЛЕВИЧ

к.мед.н., доцент, доцент кафедри урології НУОЗ України імені П. Л. Шупика

Богдан ДЖУРАН

Секретар фахового семінару, кандидат медичних наук, доцент кафедри урології

Віктор КОГУТ